

KÄÄNNÖS

Euroopan unionin ja Tansanian yhdistyneen tasavallan välinen**SOPIMUS****merirosvouksesta epäiltyjen ja sen johdosta takavarikoidun omaisuuden siirtämistä Euroopan unionin johtamilta merivoimilta Tansanian yhdistyneen tasavallan huostaan koskevista edellytyksistä**

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'EU',

ja

TANSANIAN YHDISTYNYT TASAVALTA, jäljempänä 'Tansania',

yhdessä jäljempänä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON

- Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1814 (2008), 1838 (2008), 1846 (2008), 1851 (2008) ja myöhemmin hyväksytyt päätöslauselmat,
- YK:n vuoden 1982 merioikeusyleissopimuksen ja erityisesti sen 100–107 sekä 110 artiklan,
- Euroopan unionin sotilasoperaatiosta, jolla osallistutaan merirosvouksen ja aseellisten ryöstöjen ehkäisemiseen ja torjuntaan Somalian rannikkovesillä, 10 päivänä marraskuuta 2008 hyväksytyyn Euroopan unionin neuvoston yhteisen toiminnan 2008/851/YUTP⁽¹⁾ (EUNAVFOR Atalanta-operaatio), sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna,
- ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden, muun muassa vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja vuonna 1984 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen,
- sen, että tämä sopimus ei vaikuta osapuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat kansainvälisten tuomioistuimien perustamista koskevista kansainvälisistä sopimuksista ja muista välineistä, Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussääntö mukaan luettuna,

OTTAVAT LISÄKSI HUOMIOON

- alueelliset aloitteet merirosvouksen torjunnassa, kuten Afrikan unionin (AU), Itä-Afrikan yhteisön (EAC) sekä eteläisen Afrikan kehitysyhteisön (SADC) puitteissa toteutetut sekä Djiboutin käytännösääntöjen ja Mauritiuksessa vuonna 2010 hyväksytyyn alueellisen meriturvallisuus- ja merirosvouksen vastaisen strategian mukaiset aloitteet,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

*1 artikla***Tarkoitus**

Tässä sopimuksessa määritellään edellytykset ja yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka koskevat EUNAVFORin pidättämien henkilöiden, joiden epäillään aikovan syyllistyä, syyllistyneen tai syyllistyneen merirosvoukseen, ja EUNAVFORin tässä yhteydessä takavarikoiman omaisuuden siirtämistä EUNAVFORilta Tansanian huostaan ja näiden henkilöiden kohtelua tällaisen siirron jälkeen.

⁽¹⁾ EUVL L 301, 12.11.2008, s. 33.

*2 artikla***Määritelmät**

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- a) 'Euroopan unionin johtamilla merivoimilla (EUNAVFOR)' EU:n Atalanta-operaatioon osallistuvia EU:n sotilasesikuntia ja kansallisia joukko-osastoja, niiden aluksia, ilma-aluksia ja omaisuutta;
- b) 'operaatiolla' EU:n neuvoston yhteisellä toiminnalla 2008/851/YUTP perustetun sotilasoperaation ja/tai sen jatkona toteutettavien operaatioiden valmistelemista, perustamista, toteuttamista ja tukemista;
- c) 'kansallisilla joukko-osastoilla' Euroopan unionin jäsenvaltioille tai muille operaatioon osallistuville valtioille kuuluvia yksiköitä ja aluksia;
- d) 'lähettäjävaltiolla' valtiota, joka asettaa kansallisen joukko-osaston EUNAVFORin käyttöön;
- e) 'merirosvouksella' merirosvousta sellaisena kuin se on määritelty Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) 101 artiklassa;
- f) 'siirretyllä henkilöllä' EUNAVFORin tämän sopimuksen perusteella Tansanian huostaan siirtämää henkilöä, jonka epäillään aikovan syyllistyä tai syyllistyneen tai syyllistyneen merirosvoukseen.

*3 artikla***Yleiset periaatteet**

1. Tansania voi hyväksyä EUNAVFORin pyynnöstä sen, että EUNAVFOR siirtää EUNAVFORin merirosvouksen yhteydessä pidättämät henkilöt ja tässä yhteydessä takavarikoiman omaisuuden huostaansa ja toimittaa nämä henkilöt ja omaisuuden toimivaltaisille viranomaisilleen tutkinta- ja syytetoimia varten. Tansania hyväksyy luovutusehdotuksen tapauskohtaisesti ottaen huomioon kaikki olennaiset seikat, mukaan lukien tapahtumapaikka.
2. EUNAVFOR siirtää henkilöt ainoastaan Tansanian toimivaltaisten lainvalvontaviranomaisten huostaan.
3. Osapuolten on kohdeltava 1 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä ennen siirtoa ja sen jälkeen ihmisarvoa kunnioittaen ja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden mukaisesti, mihin kuuluvat kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kielto sekä laittoman vangitsemisen ja pidättämisen kielto, ja noudattaen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaa vaatimusta.
4. Siirtoja ei toteuteta ennen kuin Tansanian toimivaltaiset lainvalvontaviranomaiset ovat Tansanian sisäisten menettelyjen mukaisesti ja EUNAVFORin asiaankuuluvien tiedotuskanavien välityksellä toimittamien todisteiden perusteella päättäneet, että EUNAVFORin pidättämien henkilöiden tuomitsemista voidaan pitää kohtuudella mahdollisena.

*4 artikla***Siirrettyjen henkilöiden kohtelu, syytetoimet ja oikeudenkäynti**

1. Siirrettyjä henkilöitä on kohdeltava ihmisarvoa kunnioittaen eikä heitä saa saattaa kidutuksen tai julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi, heille on taattava asianmukainen majoitus ja ravinto sekä sairaanhoito ja heillä on oltava mahdollisuus uskonnon harjoittamiseen.
2. Siirretyt henkilöt on saatettava viipymättä tuomarın tai muun tuomiovaltaa lain nojalla käyttävän viranomaisen tutkittavaksi; tämä päättää viipymättä henkilöiden pidätyksen lainmukaisuudesta ja määrää heidän vapauttamisestaan, jos pidätys ei ole oikeutettu.
3. Siirretyillä henkilöillä on oikeus oikeudenkäyntiin kohtuullisessa ajassa tai oikeus tulla vapautetuksi.

4. Siirretyillä henkilöillä on heihin kohdistetun rikosoikeudellisen syytteen käsittelyä varten oikeus kohtuullisen ajan kuluessa oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin laillisesti perustetussa toimivaltaisessa, riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa.
5. Rikoksesta syytettyjä siirrettyjä henkilöitä on pidettävä syyttöminä, kunnes heidän syyllisyytensä on lain mukaan näytetty toteen.
6. Siirretyillä henkilöillä on heihin kohdistetun rikosoikeudellisen syytteen käsittelyssä oikeus täysin yhdenvertaisina seuraaviin vähimmäistakeisiin:
- oikeus saada viipymättä ja yksityiskohdittain heidän ymmärtämällään kielellä tieto heitä vastaan nostetun syytteen luonteesta ja perusteesta;
 - oikeus saada riittävästi aikaa ja riittävät edellytykset valmistella puolustustaan ja olla yhteydessä valitsemaansa oikeudenkäyntiavustajaan;
 - oikeus oikeudenkäyntiin ilman perusteetonta viivytystä;
 - olla läsnä oikeudenkäynnissä ja puolustautua henkilökohtaisesti tai itse valitsemansa oikeudenkäyntiavustajan välityksellä; jos heillä ei ole oikeudenkäyntiavustajaa, oikeus saada tietää heillä olevan oikeus tällaiseen; sekä oikeus saada jokaisessa asiassa, jossa oikeuden toteutuminen sitä vaatii, itselleen oikeudenkäyntiavustaja korvauksetta, jos heillä ei ole riittäviä varoja siihen;
 - oikeus tarkastella tai tarkasteluttaa kaikkia heitä vastaan esitettyjä todisteita, pidätyksen suorittaneiden todistajien kirjalliset valaehoiset todistukset mukaan luettuina, ja oikeus saada puolestaan esiintyvät todistajat kutsutuiksi ja kuulustelluiksi samoin edellytyksin kuin heitä vastaan todistamaan kutsutut todistajat;
 - oikeus saada maksutta tulkin apua, jos he eivät ymmärrä tai puhu tuomioistuimessa käytettyä kieltä;
 - oikeus olla joutumatta pakotetuksi todistamaan itseään vastaan tai tunnustamaan syyllisyytensä.
7. Rikoksesta tuomituilla siirretyillä henkilöillä on oikeus saada tuomio ja heille annettu rangaistus uudelleen tutkittavaksi ylemmässä tuomioistuimessa, tai hakea niihin siinä muutosta Tansanian lakien mukaisesti.
8. Tansania voi EU:ta kuultuaan siirtää sellaiset henkilöt, jotka on tuomittu ja jotka suorittavat tuomiotaan Tansaniassa, kolmanteen ihmisoikeusnormeja noudattavaan valtioon, jossa he suorittavat tuomionsa. Jos on aihetta vakavaan huoleen kyseisen kolmannen valtion ihmisoikeustilanteesta, siirtoa ei toteuteta, ennen kuin osapuolten välisissä neuvotteluissa on saavutettu tyydyttävä ratkaisu ilmaistun huolenaiheen osalta.

5 artikla

Rangaistus

Yksikään siirretty henkilö ei voi joutua syytteeseen rikoksesta, josta seuraa elinkautista vankeutta ankarampi enimmäisrangaistus.

6 artikla

Aineisto ja tiedoksiannot

- Jokaisesta siirrosta laaditaan asianmukainen asiakirja, jonka EUNAVFORin edustaja ja Tansanian toimivaltaisen lainvalvontaviranomaisen edustaja allekirjoittavat.
- EUNAVFOR toimittaa Tansanialle siirrettyjen henkilöiden pidätykseen liittyvän aineiston. Aineistoon sisältyvät tiedot siirrettävän henkilöiden fyysisestä tilasta pidätettynä olon aikana, ajankohta, jona henkilöt on siirretty Tansanian haltuun, syy henkilöiden pidättämiseen, pidätyksen ajankohta ja tapahtumipaikka sekä mahdolliset pidätyksen johdosta tehdyt päätökset.

3. Tansania vastaa siitä, että se pitää asianmukaisesti kirjaa kaikista siirretyistä henkilöistä, mihin kuuluu vähintään se, että kirjataan takavarikoitu omaisuus, henkilöiden fyysinen tila, paikat, joissa he ovat olleet pidätettynä, mahdolliset heitä vastaan nostetut syytteet ja merkittävät päätökset, joita on tehty heihin kohdistuneiden syytöiden ja oikeudenkäynnin aikana.
4. EU:n ja EUNAVFORin edustajilla on Tansanian ulkoasiainministeriölle osoitettavasta kirjallisesta pyynnöstä oikeus tutustua kirjattuun aineistoon Tansanian lakien ja asetusten mukaisesti.
5. Tansania ilmoittaa lisäksi EUNAVFORille paikan, jossa tämän sopimuksen nojalla siirretyt henkilöt ovat pidätettynä, ja mahdollisesta heidän fyysisen tilansa heikkenemisestä ja väitteistä, jotka koskevat oletettua epäasianmukaista kohtelua. EU:n ja EUNAVFORin edustajilla on oikeus, ellei sovellettavasta lainsäädännöstä muuta johdu, päästä tapaamaan tämän sopimuksen nojalla siirrettyjä henkilöitä näiden ollessa pidätettyinä, ja kuulustella heitä.
6. Kansalliset ja kansainväliset humanitaariset järjestöt saavat pyynnöstä käydä tapaamassa tämän sopimuksen nojalla siirrettyjä henkilöitä.
7. Sen varmistamiseksi, että EUNAVFOR pystyy antamaan Tansanialle oikeaan aikaan apua EUNAVFORin todistajien läsnäolon ja asiaan liittyvien todisteiden toimittamisen osalta, Tansania ilmoittaa EUNAVFORille aikomuksestaan aloittaa rikosoikeus oikeudenkäynti siirrettyjä henkilöitä vastaan sekä todisteiden toimittamista ja todistajien kuulemista koskevan aikataulun.

7 artikla

EU:n ja EUNAVFORin velvollisuus helpottaa tutkintaa ja syytöitä

1. EU ja EUNAVFOR antavat käytettävissä olevien keinojensa ja voimavarojensa puitteissa Tansanialle apua siirrettyjen henkilöiden tutkinnassa ja heihin kohdistuvissa syytöissä.
2. Erityisesti EU ja EUNAVFOR
 - a) luovuttavat 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti laaditun pidätystä koskevan aineiston;
 - b) käsittelevät mahdollisia todisteita Tansanian toimivaltaisten viranomaisten vaatimusten mukaisesti 10 kohdassa kuvatuissa täytäntöönpanojärjestelyissä sovitulla tavalla;
 - c) pyrkivät toimittamaan tämän sopimuksen nojalla tehtyihin henkilöiden siirtoihin liittyviin tapahtumiin osallistuneen EUNAVFORin henkilöstön todistajanlausunnot tai kirjalliset valahtoiset todistukset;
 - d) luovuttavat kaiken EUNAVFORin hallussa olevan asiaan liittyvän takavarikoidun omaisuuden;
 - e) säilyttävät tai luovuttavat kaiken EUNAVFORin hallussa olevan asiaan liittyvän takavarikoidun omaisuuden, todisteet, valokuvat ja kaiken muun todistusarvoa omaavan aineiston;
 - f) varmistavat, että EUNAVFORin henkilöstöön kuuluvat todistajat ovat läsnä oikeudenkäynnissä, jotta he voivat todistaa oikeuden istunnossa (tai TV-yhteyden tai jonkin muun hyväksytyyn tekniseen keinoon välityksellä);
 - g) helpottavat Tansanian toimivaltaisten viranomaisten mahdollisesti edellyttämien tulkkien osallistumista avustajina siirrettyjen henkilöiden tutkintaan ja oikeudenkäynteihin.

8 artikla

Suhde siirrettyjen henkilöiden muihin oikeuksiin

Tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole poiketa oikeuksista, joita siirretyllä henkilöllä saattaa olla voimassa olevan kansallisen tai kansainvälisen lainsäädännön nojalla, eikä niitä saa tulkita tällä tavoin.

*9 artikla***Yhteydenpito ja riidat**

1. Kaikki näiden määräysten soveltamisen johdosta esille tulevat kysymykset käsitellään yhdessä Tansanian ja EU:n toimivaltaisten viranomaisten toimesta.
2. Jos ratkaisuun ei päästä aikaisemmassa vaiheessa, tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat ratkaistaan yksinomaan diplomaattisin keinoin Tansanian ja EU:n edustajien välillä.

*10 artikla***Täytäntöönpanojärjestelyt**

1. Tämän sopimuksen soveltamisen edellyttämistä operatiivisista, hallinnollisista ja teknisistä kysymyksistä voidaan laatia täytäntöönpanojärjestelyjä, jotka toisaalta Tansanian toimivaltaiset viranomaiset ja toisaalta EU:n ja lähettäjävaltioiden toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät.
2. Täytäntöönpanojärjestelyihin voi kuulua muun muassa seuraavaa:
 - a) niiden Tansanian toimivaltaisten lainvalvontaviranomaisten nimeäminen, joille EUNAVFOR voi siirtää henkilöitä,
 - b) tilat, joissa siirretyt henkilöt ovat pidätettyinä,
 - c) asiakirjojen käsittely, mukaan lukien todisteiden keruuseen liittyvät asiakirjat, jotka luovutetaan Tansanian toimivaltaisille lainvalvontaviranomaisille henkilön siirtämisen yhteydessä;
 - d) yhteyspisteet ilmoituksia varten ja yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka liittyvät EUNAVFORin Tansanian toimivaltaisille viranomaisille antamiin varoituksiin,
 - e) siirroissa käytettävät lomakkeet,
 - f) teknisen avun, asiantuntija-avun, koulutuksen ja muun avun antaminen palauttamisen, säilöönoton, kansalaisuuden määrittämisen ja oikeudellisen edustuksen yhteydessä sekä korvausvastuuseen liittyvissä kysymyksissä Tansanian pyynnöstä tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

*11 artikla***Voimaantulo ja päättäminen**

1. Tätä sopimusta sovelletaan väliaikaisesti siitä päivästä, jona se allekirjoitetaan, ja se tulee voimaan, kun kumpikin osapuoli on ilmoittanut toiselle osapuolelle saattaneensa päätökseen omat sisäiset menettelynsä tämän sopimuksen ratifioimiseksi.
2. Kumpikin osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla tästä kirjallisesti. Tässä tapauksessa irtisanominen tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta.
3. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten keskinäisellä kirjallisella sopimuksella.
4. Tämän sopimuksen voimassaolon päättyminen ei vaikuta mihinkään sen täytäntöönpanosta ennen sen päättymistä johtuviin oikeuksiin tai velvollisuuksiin. Tähän kuuluvat siirrettyjen henkilöiden oikeudet niin kauan kuin Tansania pitää heitä säilössä tai syytteeseen asetettuina.

5. Kun tämän sopimuksen voimassaolo on päättynyt, kuka hyvänsä Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan nimeämä henkilö voi käyttää kaikkia tämän sopimuksen mukaisia EU:n oikeuksia. Sopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen kaikki ilmoitukset, jotka on tämän sopimuksen mukaisesti määrä antaa EUNAVFORille, annetaan Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle.

Tehty Brysselissä ensimmäisenä päivänä huhtikuuta vuonna kaksituhattaneljätoista kahtena alkuperäiskappaleena englannin kielellä.

Euroopan unionin puolesta

Tansanian yhdistyneen tasavallan puolesta

Catherine K. AMB.

